

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **R. O.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 A 52/2015 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 7. 2015, č. j. CPR-17291-5/ČJ-2015-930310-V238, žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 11. 4. 2015, č. j. KRPA-146085-18/ČJ-2015-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu jednoho roku. Počátek této doby stanovil prvoinstanční orgán od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Lhůtu k vycestování z území České republiky určil do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalovaná v rozhodnutí o odvolání uvedla, že prvoinstanční orgán dostatečně zjistil skutkový stav, správně vyhodnotil všechny důkazy a okolnosti svědčící v prospěch i

neprospěch žalobce a rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Podle závěru žalované vyhoštěním nedojde k nepřiměřenému zásahu do žalobcova práva na soukromý a rodinný život, neboť žalobce v současnosti nežije se svou dcerou ani bývalou manželkou a svou vyživovací povinnost vůči dceři může plnit i z jiné země. Osobní kontakt pak může realizovat prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků. Žalobce nemá v České republice žádné jiné rodinné příslušníky; bratra i matku má na Ukrajině, kde vlastní rodinný dům a v případě návratu zde může pobývat. Žalovaná konstatovala, že rozhodnutí o správním vyhoštění sice zasáhne do práva žalobce na soukromý a rodinný život, ale je zároveň přiměřené okolnostem případu, a to i z hlediska § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť v případě projednávané věci převážil zájem státu, aby se na jeho území zdržovali pouze legálně pobývající cizinci. Žalovaná přihlédla k tomu, že žalobce si byl vědom svého nelegálního pobytu, a přesto neučinil žádné kroky k nápravě. Dále konstatovala, že integrace žalobce není tak vysoká, aby bránila jeho vycestování. Žalobci ve vycestování nebrání ani žádné jiné objektivní okolnosti, což potvrzuje i závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Žalobce si může na Ukrajině zajistit práci a ubytování, a přestože v průběhu řízení uvedl, že má strach z případné vojenské služby v armádě, žalovaná konstatovala, že žalobce chce v České republice setrvat převážně z ekonomických důvodů. Žalovaná shledala, že doba jednoho roku, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky, je přiměřená délce neoprávněného pobytu (od 11. 8. 2014 do 10. 4. 2015), délce předchozího oprávněného pobytu od roku 2004 do roku 2014 i tomu, že žalobci bylo již dříve uloženo správní vyhoštění a že si tedy musel být vědom protiprávnosti svého jednání.

Městský soud v Praze zamítl žalobu rozsudkem ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 A 52/2015 - 42, přičemž k námitkám žalobce uvedl následující. Žalovaná své rozhodnutí založila na skutečnostech uvedených ve správních spisech a zejména v protokolu o vyjádření účastníka. Soud odmítl, že by případný výslech žalobce mohl pro zjištění skutkového stavu přinést nové důležité okolnosti. Podle soudu žalovaná zjistila skutkový stav dostatečně bez důvodných pochybností. Závazné stanovisko k možnosti vycestování žalobce na Ukrajinu je stále aktuální a v případě návratu do vlasti nebude ohrožen na životě. Soud shledal, že doba jednoho roku, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky, je přiměřená zejména s ohledem na skutečnost, že žalobce své pobytové záležitosti řešil nedostatečně a v České republice pracoval nelegálně. Byť tedy rozhodnutí žalované zasáhne do jeho práva na soukromý a rodinný život, jedná se o zásah přiměřený okolnostem případu. Žalobce nemusí do budoucna přerušit styky se svou zletilou dcerou, která má v České republice povolený dlouhodobý pobyt, a může ke komunikaci využít jiné dostupné prostředky. Obdobně i vyživovací povinnost vůči dceři může plnit z Ukrajiny. Soud odmítl, že by rozhodnutí žalované způsobilo přímé narušení rodinných svazků, neboť žalobce již nežije s manželkou ani dcerou ve společné domácnosti, a proto je nedůvodná námitka týkající se porušení Úmluvy o právech dítěte. V žalobcově případě rodina nefungovala jako prostředí pro blaho a růst všech svých členů již před vydáním rozhodnutí, neboť žalobce se svou bývalou manželkou nežil a dcera byla svěřena do péče jeho bývalé manželky. Podle soudu je rozhodnutí žalované zákonné, přiměřené okolnostem případu a dostatečně odůvodněné.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že se soud nevypořádal s žalobními námitkami a pouze přejal

pokračování

argumenty žalované. Tím však pochybil, neboť rozhodnutí obou správních orgánů jsou nezákonná a nepřezkoumatelná. Soudu dále vytkl, že se nevypořádal s námitkou porušení zásady materiální pravdy v řízení před správními orgány. Prvoinstanční orgán při hodnocení skutkového stavu vycházel z protokolu o vyjádření stěžovatele a neprovedl výslech stěžovatele, kterým by mu zaručil výhodnější procesní postavení. Soud totiž opomenul, že řízení o správním vyhoštění je řízení o trestním obvinění ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva a je nutné v něm dodržet minimální procesní standardy. Pokud by Nejvyšší správní soud nepřijal argument, že řízení o správním vyhoštění je rozhodnutím o trestním obvinění ve smyslu Evropské úmluvy ochrany lidských práv a základních svobod, měl by hodnotit, že se jedná o řízení o quasisankčním prostředku, a je proto nutné dodržet v takovém řízení určité minimální procesní standardy a provést výslech stěžovatele. Soud nesprávně nepřisvědčil námitce, že správní orgány nevyhledávaly skutečnosti v prospěch stěžovatele, čímž porušily § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž soud pochybil v tom, že potvrdil postup žalované, která vyšla z neaktuálního závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti vycestování stěžovatele. Stěžovatel odmítl argument, že se v oblasti, odkud pochází, neválčí, a vycestování je tudíž možné. Namítl rovněž, že prvoinstanční orgán mu neměl uložit správní vyhoštění, neboť takové opatření není přiměřené okolnostem případu. Obdobně i doba, během níž nemůže stěžovatel vstoupit na území České republiky, neodpovídá okolnostem případu. Společenská nebezpečnost jednání stěžovatele byla velmi nízká a správní orgány i soud dostatečně nepřihlédly k výborné společenské i ekonomické integraci stěžovatele. Soud sice shledal, že správní vyhoštění zasáhne do soukromého a rodinného života stěžovatele, ale nesprávně toto opatření posoudil jako zásah přiměřený. Podle stěžovatele je dále nemístné, aby soud uváděl, že stěžovatelova rodina již dříve nepůsobila jako prostředí společného blaha. Stěžovatel namítl, že uložené správní vyhoštění mu zamezí v kontaktu s dcerou. Stěžovatel nesouhlasí, že využívání jiných komunikačních prostředků postačovalo k udržování rodinných vazeb. Soud se nevypořádal v odůvodnění rozsudku ani s judikaturou, kterou uváděl stěžovatel v žalobě. Stěžovatel soudu vytkl, že rozhodnutí žalované nezrušil, přestože řízení před prvoinstančním orgánem bylo provedeno v průběhu jediného dne, což má za následek, že rozhodnutí neodpovídá individuálním okolnostem případu stěžovatele, a je proto nezákonné. Soud tedy nesprávně neposkytl stěžovateli ochranu před nezákonným rozhodnutím žalované, a proto Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za zákonné a přiměřené a že skutková podstata, ze které prvoinstanční orgán vyšel, má oporu ve spise, a ve zbytku odkázala na odůvodnění rozhodnutí. Nejvyššímu správnímu soudu navrhla, aby kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud k námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku uvádí, že ji neshledal důvodnou. Stěžovatel uvedl, že rozsudek Městského soudu v Praze je nepřezkoumatelný, neboť přejal nepřezkoumatelnou argumentaci žalované. K této obecné námitce stěžovatele zdejší soud konstatuje, že rozhodnutí žalované ani napadený rozsudek nejsou nepřezkoumatelné, neboť ve všech směrech obsahují odpovídající a logickou argumentaci.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že soud dostatečně nevypořádal námitku, že správní orgány nezjistily skutkový stav náležitě a bez důvodných pochybností. Soud tuto námitku výslovně vypořádal na straně 5 napadeného rozsudku, přičemž uvedl, že „[ž]alovaný vycházel ze skutečností uvedených v protokolu o vyjádření účastníka řízení, a tyto skutečnosti byly vyhodnoceny. Nelze hovořit o tom, že by bylo přehlédnuto to, co svědčí v žalobcův prospěch. Soud se nedomnívá, že by snad provedení výsledku žalobce bylo pro zjištění skutkového stavu přínosem. Žalobce měl možnost se do protokolu o vyjádření zmínit o všech skutečnostech, které se týkají jeho pobytu na území ČR, jeho vztahů v ČR, poměrů v zemi původu a žalobce také tak učinil, jak je zřejmé z protokolu sepsaného se žalobcem dne 11. 4. 2015.“ Zdejší soud s uvedenou argumentací souhlasí. Stěžovatel měl možnost se vyjádřit ke všem skutečnostem spojeným s jeho případem a svého práva využil. Správní orgány zhodnotily jeho vyjádření odpovídajícím způsobem v odůvodnění rozhodnutí a následně tak učinil i soud. Podle zdejšího soudu by proto provedení výsledku nemohlo přinést žádné nové podstatné okolnosti pro zjištění skutkového stavu a prvoinstanční orgán nepochybil, pokud výslech neprovedl. Z obsahu spisu a odůvodnění napadených rozhodnutí pak vyplývá, že skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, a správní orgány a soud tedy v tomto směru nepochybyly.

K námitce, že se soud nevypořádal s judikaturou namítanou v žalobě, zdejší soud uvádí následující. Podle Nejvyššího správního soudu Městský soud v Praze nepochybil, neboť se uváděnou judikaturou vypořádal, byť tak neučinil výslovně. Soud dospěl k závěru a přezkoumatelně odůvodnil, že rozhodnutí žalované je přiměřené okolnostem případu, čímž vypořádal nejen odkaz stěžovatele na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 39/2007 - 72, a Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2009, sp. zn. 10 Ca 139/2007, ale rovněž i odkaz na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Vypořádání otázky přiměřenosti rozhodnutí žalované provádí Nejvyšší správní soud níže.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že samotná okolnost, že řízení o správním vyhoštění proběhlo před prvoinstančním orgánem během jediného dne, nemá za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť stěžovatel v průběhu řízení před Nejvyšším správním soudem, ani v řízení před Městským soudem v Praze či v řízení o odvolání, neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, jež by zakládaly důvodnost této námitky, respektive svědčily o tom, že by procesní postup správních orgánů v nyní projednávané věci vedl k nezákonnému rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že správní vyhoštění lze považovat za trestní obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 5. 10. 2000 ve věci *Maaouia proti Francii*, k této právní otázce uvedl, že rozhodnutí týkající se vstupu,

pokračování

pobytu a vyhoštění cizince nedávají vzniknout sporu o občanská práva nebo závazky cizince, ani je nelze považovat za řízení o oprávněnosti trestního obvinění proti cizinci. Ve zmíněném rozsudku Evropský soud pro lidská práva rovněž uvedl, že správní vyhoštění má především prevenční charakter a zdejší soud proto nepřisvědčil stěžovateli, že řízení o správní vyhoštění je svou povahou řízením sankčním či quasisankčním.

Nejvyšší správní soud uvádí, že z obsahu správního spisu, ani z napadených rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgány nehodnotily i okolnosti svědčící v prospěch stěžovatele. Žalovaná odpovídajícím způsobem zhodnotila, proč uložila stěžovateli správní vyhoštění a při stanovení délky zákazu vstupu na území České republiky také zhodnotila všechny okolnosti případu, tedy i délku dřívějšího legálního pobytu stěžovatele i okolnost, že v České republice pobývá dlouhodobě stěžovatelova dcera. Na druhou stranu však správní orgány nemohly přehlédnout okolnosti, které svědčily v neprospěch stěžovatele a které nakonec vedly k uložení správního vyhoštění.

Nejvyšší správní soud uvádí, že správní orgány nepochybily při posuzování možnosti stěžovatelova vycestování na Ukrajinu. Ministerstvo vnitra uvedlo důvody, které jej vedly k závěru, že vycestování je možné, a žalovaná tyto důvody do svého rozhodnutí přejala. Proto ani soud nepochybil, pokud shledal rozhodnutí žalované zákonným. Závazné stanovisko totiž vydalo Ministerstvo vnitra v den vydání prvoinstančního orgánu, a proto je toto stanovisko aktuální a zákonné a výslovně obsahuje důvody, proč Ministerstvo vnitra shledalo, že vycestování je možné. Žalovaná uvedla, že v oblasti, z níž stěžovatel pochází, neprobíhá ozbrojený konflikt a nehrozí mu zde nebezpečí vážné újmy. Se závěry, které žalovaná učinila na základě závazného stanoviska, se zdejší soud ztotožňuje. Ostatně stěžovatel ani neuváděl konkrétní skutečnosti, které by vedly k závěru, že jeho vycestování není možné. Navíc stěžovatel vlastní na Ukrajině rodinný dům, kde žije jeho bratr a matka, a má tedy k dispozici prostředí, kam se může vrátit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stanovená délky doby, během níž nemůže stěžovatel vstoupit na území České republiky, je odpovídající okolnostem případu. Byť stěžovatel uvádí, že společenská nebezpečnost jeho jednání je nízká, zdejší soud tento názor nesdílí. Stěžovatel pobýval území České republiky téměř 8 měsíců bez platného povolení k pobytu. Již dříve mu bylo za obdobné jednání uloženo správní vyhoštění, tudíž si byl vědom, že jedná protiprávně, což nesvědčí o zanedbatelné společenské škodlivosti jeho jednání. Stát má legitimní zájem na tom, aby se na jeho území zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují zákony.

Zdejší soud uvádí, že uložené správní vyhoštění nezasáhne nepřiměřeně do stěžovatelova práva na soukromý a rodinný život. Uložené opatření bude mít pro stěžovatele jistě nepříjemné důsledky, avšak ty jsou přiměřené okolnostem případu. Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel již se svou bývalou manželkou nesdílí společnou domácnost. Dcera stěžovatele je plnoletá, stěžovatel s ní nežije ve společné domácnosti a svou vyživovací povinnost stěžovatel může plnit i z Ukrajiny či jiné země. Osobní kontakt bude jistě omezen, přesto může stěžovatel pro kontakt s dcerou využít i jiné, náhradní komunikační prostředky, případně jej může dcera navštěvovat. Byť uložené správní vyhoštění ztíží stěžovateli osobní kontakt s dcerou, přesto nedospěl zdejší soud k závěru, že by tento zásah do práva na rodinný život byl nepřiměřený. Ve stěžovatelově případě

převážil zájem státu na dodržování právních předpisů, a proto zdejší soud nedospěl k závěru, že by napadené rozhodnutí bylo nepřiměřené či nezákonné. Zdejší soud pak uvádí, že Městský soud v Praze nijak nebagatelizoval vztah stěžovatele vůči jeho dceři. Pouze však uvedl, že stěžovatelův odkaz na příslušné ustanovení Úmluvy o právech dítěte není přílehavý, neboť stěžovatel s dcerou a bývalou manželkou již nesdílí společnou domácnost. Proto v nyní projednávané věci není možné namítané ustanovení Úmluvy o právech dítěte aplikovat.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu